

Accountantsverslag

Gemeente Beverwijk
Boekjaar 2021

Aan de Gemeenteraad van de
gemeente Beverwijk
Postbus 450
1940 AL Beverwijk

Amsterdam, 6 juli 2022

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2021 van de gemeente Beverwijk te controleren.

Dit accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden uit hoofde van de jaarrekeningcontrole 2021 naar voren zijn gekomen. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de portefeuillehouder financiën en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij danken de medewerkers voor de samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en lichten de inhoud van deze rapportage graag nader aan u toe.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. J.M.A. Drost RA
Partner Audit

Inhoudsopgave

Bestuurlijke
samenvatting

Uitkomsten
jaarrekening-
controle

Rechtmatigheid

Financiële positie

Bevindingen
interne beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

1. Bestuurlijke samenvatting

- Wij hebben bij de jaarrekening 2021 een goedkeurende verklaring verstrekt voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid.
- Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.
- Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle van materieel belang zijnde opzichten nageleefd in 2021.
- Wij hebben een aantal begrotingsoverschrijdingen geconstateerd maar passen binnen het bestaande beleid en zijn goed toegelicht.
- Inzake de kosten jeugdwet en de Wmo steunt de gemeente (deels) op productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring en finale afrekeningen. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten Jeugdwet en Wmo inclusief de PGB's een onzekerheid van € 1,1 miljoen. Dit past ruim binnen de toleranties.
- Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole een aantal aanbestedingsfouten geconstateerd die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u zouden moeten rapporteren. De omvang van de onrechtmatige aanbestedingsfout bedraagt € 655.816.
- Wij hebben geen controleverschillen (financiële fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.
- Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2021 in overeenstemming is met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en dat de jaarrekening 2021 van de gemeente Beverwijk voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen);
- de jaarrekening;
- bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 26 augustus 2021 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2021. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 1.470.000. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol.

Grondslag		Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 1.470.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 4.410.000
Rapporteringstolerantie	o.b.v. controleprotocol	€ 50.000

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- Waardering van uw grondexploitatie.
- Aanbestedingsrechtmatigheid.
- Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels. Dit risico ziet bij uw gemeente met name toe op de schattingsposten in de grondexploitatie en voorzieningen.
- Prestatielevering van de reguliere inkopen
- Prestatielevering van de jeugdzorg, de WMO en andere voorzieningen die vanwege COVID-19 hebben stilgelegen.
- Verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Verslaggevingsrichtlijnen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2021 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Sociaal domein (1/3)

Algemeen

De gemeente Beverwijk voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken veelal zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Zelfstandig	n.v.t.	Werkelijke lasten
Werkdeel (WSW)	IJmond werkt	Delegatie	Vaste bijdrage op basis van de begroting
Jeugdwet	Zelfstandig	n.v.t.	Afrekening op basis van werkelijke lasten
WMO	Zelfstandig	n.v.t.	Afrekening op basis van werkelijke lasten
PGB's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten

Uitkeringen (Participatiewet)

De participatiewet (exclusief Tozo) wordt door de gemeente zelf uitgevoerd. Wij hebben middels een statistische steekproef de afgegeven beschikkingen beoordeeld. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd. De lasten uit hoofde van de participatiewet zijn derhalve getrouw en rechtmatig opgenomen in de jaarrekening van de gemeente Beverwijk.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Het kabinet heeft de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (hierna: Tozo) in 2021 verlengd om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Op basis van de Tozo kunnen zelfstandigen een beroep doen op twee soorten voorzieningen: een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en een lening voor bedrijfskapitaal. Er zijn in 2021 632 aanvragen behandeld en uiteindelijk is een bedrag van € 2.219.439 verstrekt in het kader van de Tozo aan zelfstandigen.

Belangrijke voorwaarde in de uitvoering van de Tozo is het hebben van beleid aangaande Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). Om te waarborgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van de faciliteiten heeft uw gemeente, overeenkomstig aan de gestelde eisen, dit specifieke M&O-beleid geformuleerd voor de Tozo. Wij hebben de opzet, bestaan en werking van dit beleid gecontroleerd. Met dit beleid, dat onder meer bestaat uit een controleplan wordt, naast controles op het aanvraagproces, achteraf vastgesteld dat er geen misbruik is gemaakt. Het belangrijkste onderdeel van dit controleplan is welke signalen van het Inlichtingenbureau worden onderzocht, in welke diepgang deze signalen worden onderzocht en binnen welke periode deze signalen worden onderzocht. Waar geconstateerd wordt dat de aanvrager geen of een lager recht op vergoeding had volgen terugvorderingen.

De wetgever heeft toegestaan om de geplande controles op signalen van misbruik of oneigenlijk gebruik, welke betrekking hebben op verstrekte uitkeringen in 2020, gedurende 2021 konden worden opgepakt en de consequenties hiervan in de administratie van 2021 te verwerken.

Sociaal domein (2/3)

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (vervolg)

U heeft de signalen van het inlichtingenbureau over 2020 alsmede 2021, conform M&O beleid, verwerkt. De hieruit volgende correcties (Tozo LO baten) waren in beginsel onjuist verantwoord in de SiSa bijlage 2021, namelijk o.b.v. het kasstelsel. De gemeente Beverwijk heeft middels herstelwerkzaamheden alsnog juist, conform SiSa invulwijzer, het baten- en lastenstelsel toegepast met betrekking tot de verantwoording van de Tozo LO baten in de SiSa 2021.

Concluderend hebben wij vastgesteld dat de gemeente Beverwijk de IB-signalen conform M&O beleid heeft onderzocht en de hieruit volgende correcties, met inachtneming van de herstelwerkzaamheden, juist zijn opgenomen in de SiSa bijlage 2021.

Daarnaast wordt vermeld dat de gemeente Beverwijk een aantal IB-signalen over 2021 nog per (begin) 2022 heeft onderzocht. De hieruit volgende financiële correcties zijn opgenomen in de SiSa verantwoording 2021.

Tot slot is een detailcontrole uitgevoerd op de verstrekte Tozo uitkeringen in 2021. Hierbij is vastgesteld dat de Tozo uitkeringen rechtmatig zijn verstrekt.

Jeugdwet

Voor de uitvoering van de jeugdzorg heeft de gemeente Beverwijk samen met de gemeente Velsen en Heemskerk op regionaal niveau contracten afgesloten met de zorgaanbieders. Met de grote zorgaanbieders is afgesproken dat zij een controleverklaring verstrekken over de juistheid en volledigheid van de ingediende declaraties in het boekjaar conform het landelijke controleprotocol. Deze controleverklaringen zijn nodig om zekerheid te krijgen dat alle uitgevoerde zorg voor de juiste indicatie, voor de juiste prijs aan een inwoner van de gemeente Beverwijk is geleverd.

De totale onzekerheid ten aanzien van de jeugdwet bedraagt in 2021 € 530.000 (2020: € 804.000) en wordt veroorzaakt door het ontbreken van productieverantwoordingen c.q. controleverklaringen van zorgaanbieders. Deze onzekerheid hebben wij opgenomen in bijlage B.

WMO

Inzake de WMO is de gemeente met betrekking tot de levering van de zorg net als bij de jeugdwet afhankelijk van goedkeurende controleverklaringen van zorgaanbieders. De totale onzekerheid ten aanzien van de WMO bedraagt € 88.800 (2020: € 54.000) en wordt tevens veroorzaakt door het ontbreken van productieverantwoordingen c.q. controleverklaringen van zorgaanbieders. Deze onzekerheid hebben wij opgenomen in bijlage B.

Eigen bijdrage WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding, zorg in natura of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is.

Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen. De gemeente Beverwijk heeft deze onzekerheid in de jaarrekening 2021 toegelicht.

Sociaal domein (3/3)

PGB's

Inzake de PGB-budgetten stelt de gemeente de aanspraak vast hetgeen wordt vastgelegd in een beschikking. De SVB verwerkt en registreert de ten laste van de beschikkingen gedeclareerde uitgaven. Het SVB betaalt de declaraties aan zorgverleners en PGB-budgethouders.

De verantwoorde lasten inzake de PGB bedragen over het boekjaar 2021 circa € 0,6 miljoen. Hiervan heeft € 444.500 betrekking op WMO en € 143.000 betrekking op jeugd.

Ten aanzien van jeugd hebben wij vastgesteld dat de gemeente Beverwijk in voldoende mate de prestatielevring heeft vastgesteld en gedocumenteerd, derhalve resteren er geen onzekerheden ten aanzien van de PGB op jeugd. Voor de WMO zijn geen aanvullende werkzaamheden op de prestatielevring verricht. Het gehele bedrag van € 444.500 is opgenomen als onzekerheid.

Waardering van de grondexploitaties (1/3)

Algemeen

Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering in opzet en bestaan getoetst en aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Wij achten de waardering aanvaardbaar en vinden de veronderstellingen redelijk. Hieronder hebben wij de ontwikkeling van uw grondexploitatie gedurende de afgelopen vier jaar weergegeven.

Grafiek ontwikkeling grondexploitaties (x € 1.000)

Ten opzichte van 31 december 2021 is de boekwaarde van de post grondexploitatie afgenomen met € 10,5 miljoen. De afname van de boekwaarde per 31 december 2021 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2021	2020
Boekwaarde per 1 januari	7.790	2.884
Investerings	2.769	5.663
Grondverkoop	-12.529	-1.167
Tussentijdse winstneming	2.588	290
Daling verliesvoorziening nadelige saldi	86	120
Boekwaarde per 31 december	705	7.790

Gehanteerde parameters

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door gemeente Beverwijk gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst. De belangrijkste uitkomsten hiervan kunnen als volgt worden samengevat:

Parameter	2021	2020
Kostenstijging	●	●
Opbrengstenstijging	●	●
Rekenrente	●	●
Disconteringsvoet	●	●
Programmering	●	●
Verkoopprijzen	●	●
10-jaarstermijn	●	●

Legenda status:

- = evenwichtig
- = optimistisch
- = voorzichtig
- = controleverschil

Kostenstijging

De gehanteerde parameter voor de kostenstijging bedraagt 2,5% (2020: 2,5%). Wij hebben dit getoetst aan de hand van het parameteradvies van december 2021 van een extern deskundige en hebben vastgesteld dat deze redelijk in lijn ligt met de kostenstijging die de gemeente hanteert. Wel hebben wij vastgesteld dat dit aan de onderkant van de bandbreedte van de landelijk prijsindexcijfers van 2%-4% valt. Dit is te verklaren, doordat de realiseren kosten relatief beperkt zijn en al een deel van de kosten is aanbesteed. Derhalve kunnen wij ons verenigen met het gehanteerde percentage. Gezien de prijsontwikkelingen in de markt is het wel van belang de ontwikkelingen hierin goed te monitoren.

Waardering van de grondexploitaties (2/3)

Opbrengstenstijging

Het college rekent met de volgende opbrengstenstijgingen voor de volgende categorieën:

Complex	Woningen	Bedrijven	Kantoren
Binnenduin	0,5%	n.v.t	n.v.t
Plantage	0%	n.v.t.	n.v.t.
Convenantlocaties	0%	n.v.t.	n.v.t.

Op basis van de momenteel beschikbare informatie achten wij deze parameter voorzichtig voor de periode 2022 - 2024. Omdat voor grotendeel van de kavels reeds overeenkomsten zijn afgesloten, heeft dit in het kader van de jaarrekeningcontrole geen materiele impact.

Rekenrente

Het college rekent binnen de huidige grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 3,3% (2020: 3,3%). De rekenrente is gebaseerd op de huidige leningenportefeuille van gemeente Beverwijk. Deze grondslag is in overeenstemming met de notitie grondexploitatie en de bepaling in de notitie rente van de commissie BBV. Wij achten deze parameter evenwichtig.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is door de commissie BBV voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). Dit percentage is door de gemeente correct toegepast, waardoor wij deze parameter kwalificeren als evenwichtig.

Programmering

De programmering van de grondexploitaties wordt actief gemonitord door de gemeente Beverwijk. De ingerekende programmering ligt in lijn met vorig jaar en is onder andere gebaseerd op de Woonvisie 2020 Beverwijk en Heemskerk. Wij achten deze parameter evenwichtig.

Verkooprijzen

De verkoopprijzen voor zowel woningen als bedrijven zijn niet significant gewijzigd en zijn slechts geïndexeerd ten opzichte van 2020.

Tussentijdse winstneming

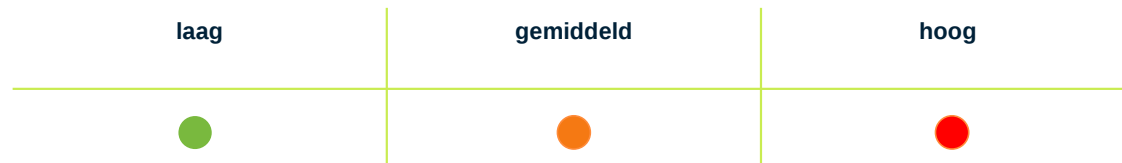
De BBV schrijft voor dat op basis van de voortgang tussentijdse winstneming verplicht is. Hierbij mag rekening worden gehouden met specifieke projectrisico's. Bij de jaarrekeningcontrole van 2021 is vastgesteld dat de gemeente in haar berekening zowel macro-economische risico's als projectrisico's heeft meegenomen. De "notitie grondexploitatie: tussentijds winst nemen" schrijft voor dat bij het definiëren van risico's in de bepaling van de tussentijdse winst geen risico's ten aanzien van macro-economische ontwikkelingen meegenomen mag worden. Dit leidt voor het project Binnenduin tot een stijging van de tussentijdse winstneming van circa € 450.000. In totaal is de tussentijdse winstneming in 2021 voor Binnenduin circa € 2,1 miljoen. Daarnaast is het project Plantage afgesloten met een positief resultaat van € 0,6 miljoen.

Prijsstijgingen grondstoffen

Als gevolg van enkele mondiale oorzaken zijn de bouwkosten in Nederland binnen een kort tijdsbestek extreem gestegen en momenteel nog aan het stijgen. Prijsstijgingen van enkele tientallen procenten binnen een tijdsbestek van één of enkele weken zijn geen uitzondering meer. Omstandigheden die daartoe bijdragen zijn onder meer de (nasleep van de) Coronacrisis, de stijgende energieprijzen en vooral de schaarste en prijsstijgingen door de oorlog in Oekraïne en bijbehorende sancties tegen Rusland. Onduidelijk is of en hoe lang de prijsstijgingen aanhouden. Dit kan risico's en onzekerheid met zich meebrengen voor zowel bestaande overeenkomsten als ook voor nieuw te sluiten overeenkomsten. De forse stijging van de prijzen in het begin van 2022 heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2021, maar mogelijk wel voor de jaarrekening 2022 en begroting 2023 en mogelijk voor de jaren daarna.

Waardering van de grondexploitatie (3/3)

Schattingen (Risico-inventarisatie per project)				
Belangrijkste schattingsposten	Schattings-onzekerheid	Tendentie	Beoordeling accountant	Toelichting
Binnenduin			Neutraal	Voor het project Binnenduin zijn inmiddels de meeste kavels verkocht of zijn overeenkomsten afgesloten. De laatste 3 kavels gaan medio 2023 in verkoop. In totaal waren de opbrengsten aan grondverkoop in 2021 circa € 11,5 miljoen. De verwachte te realiseren kosten zijn € 5,6 miljoen en nog te realiseren opbrengsten zijn € 7,4 miljoen. De verwachte eindwaarde van het project is € 4,5 miljoen positief. Dit betekent een stijging van circa € 1,7 miljoen ten opzichte van 2020. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan hogere grondopbrengsten voor de verkochte kavels in 2021. Het project loopt naar verwachting tot ultimo 2024. Derhalve achten wij de schattingsonzekerheid als gemiddeld.
Plantage			Neutraal	Het project is in 2021 afgesloten met een positief resultaat van € 0,6 miljoen. Derhalve is er geen sprake meer van schattingsonzekerheid.
Convenantlocaties			Neutraal	Het risicoprofiel van dit project is ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. De nog te maken kosten bedragen circa € 0,5 miljoen en bestaat voornamelijk uit het bouw- en woonrijpmaken van Kingfordsmitstraat en Grote Houtweg. De nog te realiseren opbrengsten bedragen € 0,9 miljoen en heeft betrekking op de verkoop van 80 zorgappartementen welke in 2023 zullen worden uitgegeven. De verwachte eindwaarde is € 22.000 negatief. Hiervoor is een verliesvoorziening opgenomen. Vanwege de nog korte looptijd van het project achten wij de schattingsonzekerheid als laag.

Covid-19

Impact Covid-19 voor de gemeente

De belangrijkste effecten van de corona-crisis voor de gemeente zijn nader toegelicht in een afzonderlijke paragraaf.

De belangrijkste impact voor de gemeente en voor onze controle is hieronder benoemd:

- uitvoeren Tozo regeling;
- aanvullende rijksbijdragen die zijn verstrekt in relatie tot Covid-19;
- subsidieverantwoording door subsidie ontvangende partijen (prestatielevering);
- onderbouwing prestatielevering zorgaanbieders;
- risicoanalyse mogelijke Covid-19 impact op balansposities (o.a. in het kader van mogelijke oninbaarheid);
- toelichting met betrekking tot corona in jaarverslag en jaarrekening (bij de diverse programma's);
- aanvullende bijdrage van het Rijk welke worden verantwoord in de SiSa-bijlage.

Uit de controle aangaande “specifieke” Covid-19 items komen de volgende bevindingen voort:

- de gemeente Beverwijk heeft de aanbeveling van commissie BBV om een aparte paragraaf “effecten Covid-19” op te nemen overgenomen. De effecten staan toegelicht in de paragraaf ‘Covid-19’;
- de aard van de crisis bracht snelle besluitvorming met zich mee en door de gemeente is op periodieke basis geacteerd op de uitdagingen die vanuit Covid-19 naar voren zijn gekomen. Aangezien de rechtmatigheid van financiële transacties een belangrijk aspect van de jaarstukken en de daarin opgenomen bijlagen is, zijn de financieel relevante stukken in de jaarrekening opgenomen en toegelicht;

- wij hebben diepgaande aanvullende controles uitgevoerd op de waardering dan wel inbaarheid van posities zoals vaste activa, vorderingen, gevormde voorzieningen, rechtmatigheid subsidieverantwoordingen, etc. Uit onze jaarrekeningcontrole 2021 zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen, anders dan in ons verslag gemeld;
- ten aanzien van uw gemeentelijke gesubsidieerde instellingen zijn door het college aanvullende afspraken gemaakt over de besteding van de subsidiebijdrage in 2021 als gevolg van de beperkingen vanuit COVID-19. Wij hebben vastgesteld dat de subsidies getrouw en rechtmatig zijn verantwoord in de jaarrekening 2021;
- binnen de controle van de SiSa-bijlage zijn een aantal aanvullende regelingen verantwoord met betrekking tot Covid-19;
- wij hebben controles uitgevoerd op de verstrekte Tozo uitkeringen in 2021. Hierbij is vastgesteld dat de Tozo uitkeringen in 2021 rechtmatig zijn verstrekt.

Overige bevindingen (1)

Vermakelijkheidsretributie

Er liep geruime tijd een juridische procedure tussen de gemeente Beverwijk en een externe partij inzake de vermakelijkheidsretributie. Het opleggen van deze aanslagen verloopt via Cocensus. Voor de aanslagen van de boekjaren 2012 en 2016 is door de externe partij hoger beroep ingediend aanzien zij van mening is dat zij niet belastingplichtig is voor vermakelijkheidsretributie. Dit beroep is door de Hoge Raad grondig verklaard. De gemeente is tegen de uitspraak in cassatie gegaan. Als gevolg van de uitspraak van het hoger beroep heeft de gemeente ultimo 2020 al reeds besloten om de voorziening voor oninbaarheid te verhogen naar 85%. Eind 2021 heeft de Hoge Raad de uitspraak op de cassatieberoep ongegrond verklaard. Dit leidt tot een aanvullende afwaardering van de vordering van circa € 147.000. Dit is verwerkt in de jaarrekening 2021.

Inkopen en prestatielevering

Wij hebben via de VIC van de gemeente Beverwijk een statistische steekproef uitgevoerd op de inkopen en vastgesteld of hier een prestatielevering aan ten grondslag ligt. Wij hebben vastgesteld dat in de 1^e controle van de VIC voor het gros van de items onvoldoende de prestatielevering is aangetoond aan de hand van onderliggende brondocumentatie. Van diverse items ontbraken de onderbouwingen voor de prestatielevering of was de controle met onvoldoende diepgang uitgevoerd. De controle van de VIC wordt bemoeilijkt door matige aanlevering vanuit de organisatie en onvoldoende registratie van de prestatielevering. Uit onze steekproef op de prestatielevering zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Wij merken wel op dat dit een tijdsintensief proces is geweest, wat heeft geleid tot inefficiënties in onze controle. Dit wordt ook onderkend door de organisatie en vandaar dat de gemeente de controle op de prestatielevering wil inbedden in het inkoopproces.

Controleproces

Tijdens onze controle hebben wij geconstateerd dat, ondanks de evaluatie van de jaarrekeningcontrole 2020 waarin duidelijke afspraken zijn gemaakt, de kwaliteit en tijdigheid van de aanlevering van stukken net als voorgaand jaar verbeterd kan worden.

Graag wijzen wij de organisatie op de volgende aandachtspunten

1. Wederom hebben wij voor boekjaar 2021 vastgesteld dat de gemeente bij aanvang van de controle ultimo half maart de jaarrekening en het balansdossier nog niet gereed had. Net als voorgaand jaar wordt dit veroorzaakt door krapte in de personele bezetting en personele wisselingen. Hiervoor blijft de gemeente kwetsbaar. Wij adviseren de gemeente om kritisch te kijken naar de afsluitproces en om voor 2022 wel een tijdige oplevering van het balansdossier, inclusief alle tussentijdse aansluitingen, te waarborgen.
2. Wij hebben vastgesteld dat niet alle verbeterpunten in ons accountantsverslag 2020 zijn opgenomen in de jaarrekening. Wij adviseren de gemeente om blijvend kritisch te zijn en verdere stappen in kwaliteit te zetten. Daarnaast zijn er punten die voor verbetering vatbaar zijn en welke nog niet zijn opgenomen in de jaarrekening. Voorbeelden hiervan zijn:
 - Paragraaf verbonden partijen: het toevoegen van de meest actuele financiële cijfers per gemeenschappelijke regeling. Niet voor alle regelingen zijn de financiële cijfers up-to-date en/of zijn volledig ingevuld.
 - Korte toelichting opnemen over de belangrijkste balansposten en mutaties gedurende het boekjaar voor verschillende posten beter toe te lichten.
 - Een overzicht opnemen van langlopende financiële verplichtingen die boven de Europese drempelwaarde van de Europese aanbestedingsregels vallen.

Overige bevindingen (2)

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn voorbereidingskosten opgenomen in verband met de ontwikkeling van het complex Spoorzone. Ultimo 2021 bedraagt dit saldo € 0,7 miljoen. De gemeente heeft in 2021 plannen gemaakt over de toekomstige ontwikkeling van deze grondexploitatie. Wij hebben in onze controle vastgesteld dat deze kosten betrekking hebben op de voorbereiding van dit complex en voldoen aan de gestelde voorwaarden om de kosten voor onderzoek en ontwikkeling te mogen activeren.

Wel willen wij de gemeente er op wijzen dat deze maximaal 5 jaar geactiveerd mogen zijn. Indien er dan geen grondexploitaties is dienen deze kosten te worden afgeboekt. Tevens adviseren wij de gemeente na te gaan op welke wijze deze kosten aan de nog te openen grondexploitatie worden toegerekend indien een deel van de nu beoogde gronden in exploitatie worden genomen.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Om vast te stellen in hoeverre de gemeente overtollige middelen heeft, dient de gemeente per kwartaal op dagbasis de totaal aan middelen en mogelijke overschrijdingen in kaart te brengen. Bij aanvang van onze controle was deze analyse niet aanwezig. Hierdoor was het niet mogelijk om tussentijdse overschrijdingen van de drempelwaarde te identificeren. Dit heeft geleid tot een overschrijding in kwartaal 2 van 2021. Wij raden de gemeente aan om dit voor 2022 wel tussentijds te monitoren.

Bevindingen Interne controle

De VIC heeft voor zowel de 1^e helft van 2021 als de 2^e helft van 2021 haar bevindingen opgenomen in een rapportage. Een groot deel van deze bevindingen zijn reeds opgenomen in onze management letter van 2021.

De belangrijkste bevindingen waren als volgt:

- De interne beheersingsmaatregelen zijn nog onvoldoende geïntegreerd in de 1^e en 2^e lijn. Daarnaast is de organisatie niet ingericht dat de 3^e lijn (concerncontrol) de ontstane controlerisico's kan afvangen. De gemeente is wel bezig om de processen opnieuw in kaart te brengen en de daarbij behorende risico's en maatregelen.
- De VIC merkt op dat de organisatie in 2021 relatief veel wisselingen kent op gebied van uitvoerend en management niveau. Tijdelijke en nieuwe krachten hebben tijd nodig om zich in te werken. Een goede vastlegging van hoe de processen lopen is hierbij essentieel. Dit ontbreekt nog.
- De VIC heeft geconstateerd dat niet altijd het interne inkoopbeleid wordt nageleefd. Gezien dit beleid geen onderdeel maakt van het normenkader, zijn er geen gevolgen voor de rechtmatigheid.
- Het CJG voert controles op levering van (jeugd)zorg uit voor cliënten die via het CJG worden doorverwezen aan zorginstellingen. Voor cliënten die via de huisartsen worden verwezen (ca 85%) wordt geen controle op levering van zorg uitgevoerd door de gemeente of het CJG. De gemeente steunt in deze gevallen voor een juiste verantwoording op de accountantsverklaringen van de zorginstellingen. Deze controleverklaringen worden pas achteraf ontvangen, waardoor gedurende het jaar onzekerheid bestaat in hoeverre de betaalde zorg ook daadwerkelijk geleverd is.
- Diverse tussentijdse aansluitingen van opbrengstenstomen tussen sub-administratie en financiële administratie ontbreken. Wij hebben vastgesteld dat voor de jaarrekeningcontrole deze aansluitingen wel zijn gemaakt en dat hier géén materiële bevindingen uit voortkomen.

Jaarverslag

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2021 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingenesignaleerd.

Hieronder zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag voldoet aan de vereisten van de BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau met enkele aanbevelingen (zie hieronder)
Paragraaf Verbonden Partijen	In de paragraaf Verbonden Partijen is voor zover mogelijk de definitieve financiële gegevens 2021 van de verbonden partijen vermeld. Wel hebben wij geconstateerd dat niet alle financiële gegevens zijn geactualiseerd en/of volledig zijn opgenomen. Wij raden de gemeente aan om dit in de toekomst wel te doen.
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	De risico's zijn uitgebreid toegelicht in deze paragraaf.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan notitie 'Structurele en incidentele baten en lasten'.
Covid-19	De gemeente heeft de impact van Covid-19 beschreven in een afzonderlijk paragraaf en in het voorwoord.

SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2021. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Sinds enkele jaren geldt de Wet normering topinkomens (WNT). Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2021 geen wijzigingen voorgedaan.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2021 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw gemeente betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben welke onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2021 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkoop blijkt dat voor enkele gemeentelijke inkooptrajecten met een inkoopwaarde van in totaal € 655.800 (2020: € 1,1 miljoen) niet de juiste procedure is gevolgd en we hebben dit bedrag daarom als rechtmatigheidsfout aangemerkt.

Dit wordt veroorzaakt doordat bij overschrijdingen van het drempelbedrag er ten onrechte niet conform het Europees regime is aanbesteed of doordat er sprake is van een uitzondering op de aanbestedingsregels zonder dat daar een adequate juridisch pleitbaar standpunt is ingenomen. De rechtmatigheidsfout is ten opzichte van voorgaand jaar sterk gedaald, wat wij zien als een positieve ontwikkeling.

Bij de controle op de aanbestedingen door de gemeente (VIC) middels spendanalyse merken wij op dat voor sommige inkooptrajecten diepgang mist en op een te hoog niveau wordt gecontroleerd in plaats van op opdracht niveau te beoordelen. Wij hebben dit besproken met de interne organisatie. De controle van de VIC (en dus ook van de accountant) wordt bemoeilijkt door:

- Matige aanlevering vanuit de organisatie
- Het ontbreken van een contractenregister
- Niet altijd is een duidelijke analyse aanwezig

Om dit punt echt te borgen is het noodzakelijk een verplichtingenadministratie op te zetten waarbij digitaal de gehanteerde inkoopprocedure als stappenplan vast te leggen (omvang in tijd en bedrag alsmede gevolgde procedure). Hierdoor kan via het systeem getoetst worden of de procedure rechtmatig is en kan achteraf op basis van een analyse de risico dossiers beoordeeld worden in plaats van de nu tijdsintensieve spendanalyse. Dit zorgt gelijk voor een enorme stap in beheersing op een zeer omvangrijke financiële stroom en leidt tot een verbetering in het inzicht in de verwachte lasten in het boekjaar.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het college een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het college stelt uw gemeenteraad voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2021. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking
Programma 1 Openbare orde en veiligheid (totaal € 0,1 miljoen)	€ 0,1 mio is onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel aangezien de overschrijding geheel wordt gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.
Programma 7 Volksgezondheid en milieu (totaal € 0,3 miljoen)	Budgetoverschrijding wordt gecompenseerd door hogere opbrengsten dan geraamd. Onrechtmatigheid, maar telt niet mee in het oordeel.

Rechtmatigheid

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de gemeenteraad geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er geen overschrijdingen op investeringen aanwezig zijn ten opzichte van de gevoteerde kredieten.

Mutaties in de reserves

De mutaties in de reserves zoals opgenomen in de jaarrekening kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(x € 1.000)	Gewijzigde begroting	Jaarrekening	Vershil
Dotaties	€ 5.110.900	€ 8.392.300	€ 3.281.100
Onttrekkingen	€ 7.246.600	€ 7.184.400	€ - 62.200
Saldo mutaties in de reserves	€ -2.135.700	€ 1.207.900	€ 3.343.300

Uit onze controle inzake de mutaties in de reserves zijn geen bevindingen voortgekomen.

Financiering

In 2021 heeft uw gemeente geen nieuwe langlopende leningen afgesloten.

Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, het kasgeldlimiet en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente Beverwijk zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening.

Niet financiële beheershandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Financiële positie

Financiële positie

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven:

Kengetallen	Gemeente		Landelijk	
	2021	2020	2021*	2020
Netto schuldquote	33	49	72,6	48,7
Netto schuldquote gecorrigeerd	21	36	66,6	42,3
Solvabiliteit	32	28	30,5	35
Grondexploitatie	0	6	8,5	8,5
Belastingcapaciteit	97	99	105,2	102,6
Structurele exploitatieruimte	-1	4	0,6	2,5

* Is gebaseerd op de begrotingssaldi

Op basis van de kengetallen stellen wij vast dat de gemeente een gezonde financiële positie heeft en beter scoort dan het landelijk gemiddelde.

De provincie Noord-Holland heeft aangegeven dat zij de signaleringswaarden hanteert die in de stresstest van de 100.000+gemeenten staan. 3 van de kengetallen vallen in categorie A (het minst risicovol), 2 in categorie B (gemiddeld risicovol) en 1 in categorie C (meest risicovol). De kengetallen dienen gezamenlijk bekeken te worden om tot een beoordeling te komen. Op basis hiervan scoort de gemeente als ruim voldoende tot goed.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De weerstandscapaciteit bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming € 7,9 miljoen (2020: € 5,3 miljoen). Er is dus sprake van een sterke stijging van 48% van de beschikbare weerstandscapaciteit ten opzichte van 2020.

De grootste door uw gemeente geïdentificeerde risico zijn:

- Risico op toename kosten Sociaal Domein door invoering abonnementstarief Wmo.
- Risico op open einde regelingen bijstand.
- Risico op hogere (incidentele) kosten voor jeugd.

Het college streeft een ratio na tussen 1,0 < 1,4. Hier voldoet de gemeente aan.

(bedragen * EUR 1.000)	2021	2020	2019
Weerstandscapaciteit	21.505	16.074	9.000
Risico's	7.865	5.314	6.970
Weerstandsratio	2,73	3,02	2,73

Weerstandsratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Bevindingen interne beheersing

Bevindingen interne beheersing

Algemeen

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over het boekjaar 2021 hebben wij in januari 2022 een management gedeeld en besproken. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Wij merken op dat de gemeente nog wel enkele stappen hierin te zetten heeft.

Automatisering

IT wordt een steeds belangrijker onderdeel van de bedrijfsvoering en daarmee ook van de jaarrekening- controle. Uit onze IT audit komt naar voren dat ook op het gebied van automatisering nog verbeteringen mogelijk zijn, welke wij hebben opgenomen in ons management letter. Enerzijds in verband met de risico's die er mee samenhangen. Anderzijds om de IT omgeving de bedrijfsvoering zo goed mogelijk te laten faciliteren.

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Fraude, corruptie en naleving wet- en regelgeving

Fraude

Het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het toezicht op het college in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het college gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van onze beroepsregels (NV COS 240/250), de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

Bevindingen interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeente maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.
- Door middel van een steekproef vaststellen of bij alle materiële grondaankopen en –verkoop door de gemeente vastgestelde procedures in materiële zin zijn gevolgd.
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Fraude en continuïteit in de controleverklaring

Als reactie op de rapporten van de Commissie Toezicht Accountancysector en Monitoring Commissie Accountancy heeft de NBA in de 2e helft van 2020 aangekondigd dat zij het beleid op de gebieden Fraude en Continuïteit meer concreet en meer zichtbaar tot uitdrukking wil brengen.

In het voorjaar van 2021 is een pilot uitgevoerd waarbij aan accountantsorganisaties is gevraagd aandacht aan deze onderwerpen te besteden in de controleverklaring. Het gaat niet om een uitbreiding van uit te voeren werkzaamheden maar over het rapporteren over onze werkzaamheden. Inmiddels is de volgende stap gezet en zijn in december 2021 de beroepsregels (vastgelegd in de Nadere Voorschriften Controle en Overige Standaarden) aangepast.

De aanvulling in Standaard 700 komt er in hoofdlijnen op neer dat afzonderlijke secties voor de onderwerpen continuïteit en fraude in de controleverklaring worden opgenomen. Hierin wordt uiteengezet hoe de accountant bij de controle-aanpak inspeelt op risico's ten aanzien van fraude en continuïteit en worden de uitgevoerde werkzaamheden toegelicht.

Als aanvulling kan de accountant ook de uitkomsten van deze werkzaamheden of belangrijke waarnemingen met betrekking tot het onderwerp toelichten. De beide secties worden in alle controleverklaringen (verplicht) opgenomen; ook in situaties waar geen sprake is van ernstige continuïteitsonzekerheid of spraakmakende fraudecasuïstiek. Deze verplichting geldt voor de verklaring bij de jaarrekening 2022.

Omdat binnen de publieke sector het begrip continuïteit minder relevant is, zijn de stakeholders nog in overleg hoe de accountant hier voor de publieke sector invulling aan gaat geven. Ten aanzien van de fraudecasuïstiek zou idealiter de nieuwe sectie in de controleverklaring moeten aansluiten op de frauderisico-analyse opgesteld door het college, dan wel de toelichting van het college op eventuele frauderisico's in de paragraaf bedrijfsvoering in het jaarverslag.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de loop van 2022 wordt de Wet versterking decentrale rekenkamers van kracht. In de tweede nota van wijziging is hierin ook de rechtmatigheidsverantwoording meegenomen die het college van burgemeester en wethouders met ingang van 2023 moet afleggen. Deze verantwoording wordt onderdeel van de jaarrekening en daarmee ook object van onderzoek van de accountant ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening.

In de Kadernota rechtmatigheid 2022 is door de commissie BBV invulling gegeven aan de rechtmatigheidsverantwoording met betrekking tot het voorwaarden-, begrotings- en misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Voor u als gemeente is het van belang om:

- de rapporteringsgrens vast te stellen (0-3% van de begrote lasten na dotatie aan de reserves);
- het normenkader 2022 op te stellen (en dit door de raad te laten vaststellen);
- het normenkader te vertalen in een toetsingskader (toetspunten financiële rechtmatigheid);
- beheersdoelstellingen, risico's en beheersmaatregelen te formuleren;
- een controleplan opstellen; en
- de controlewerkzaamheden uitvoeren.

Daarbij vragen wij specifieke aandacht voor deugdelijke dossiervorming.

Bij de gemeenten die hiertoe in 2021 al een pilot hebben gedraaid is gebleken dat het geen sinecure is om de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording goed in te richten. De intentie van de wetswijziging is om de gemeentelijke organisatie beter in control te laten komen. Dat betekent dus ook dat de organisatie, denk aan budgethouders en management, moeten worden meegenomen. Ook gaat de wetswijziging uit van collectieve verantwoordelijkheid van het college. Dat vraagt het creëren van breed draagvlak en betrokkenheid. Wij adviseren u tijdig de werkzaamheden op te starten, niet alleen de controle, maar juist ook de versterking van de interne beheersing. Hoewel alleen financiële rechtmatigheid nu een wettelijke borging kent, is bovenstaand framework ook goed toe te passen bij o.a. doelmatigheid, doeltreffendheid, niet-financiële rechtmatigheid, fiscaliteit en IT.

Overige onderwerpen

Environmental Social and Governance rapportage

In april 2021 heeft de Europese Commissie de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) gepubliceerd. Als gevolg van deze richtlijn worden grote bedrijven verplicht om met ingang van het boekjaar 2023 te rapporteren over hun impact op milieu- en sociale zaken. De richtlijn heeft tot doel de kwaliteit van de gerapporteerde informatie met betrekking tot ESG-aangelegenheden te verbeteren, met als uiteindelijk doel de transformatie naar een duurzamere economie te ondersteunen in lijn met de klimaatverbintenis van Parijs.

De volgende informatie is o.a. vereist om in de ESG-rapportage op te nemen:

- welke duurzaamheidstrends en -ontwikkelingen een materiële impact kunnen hebben op de onderneming (bijv. tekort aan middelen, bedrijfsonderbrekingen door slechte weersomstandigheden enz.);
- welke materiële impact de onderneming heeft op haar omgeving (mens en milieu);
- informatie over langetermijndoelstellingen van de onderneming met betrekking tot ESG en de geboekte vooruitgang daarin;
- informatie over immateriële activa (bijv. sociaal kapitaal).

Momenteel is de rapportage over duurzaamheid alleen van toepassing voor grote bedrijven. Maatschappelijk staat duurzaamheid echter hoog op de agenda en dat betekent dat in de toekomst mogelijk ook een rapportageverplichting voor u als gemeente gaat gelden. Wij gaan graag met u in gesprek over hoe ESG binnen de gemeente is vormgegeven en hoe ontwikkelingen hierover worden gemonitord.

Wij kunnen u ondersteunen bij de uitwerking van uw duurzaamheidsstrategie, het adviseren omtrent te nemen acties omtrent uw duurzaamheidsstrategie en u te ondersteunen bij de bewaking van de realisatie van de strategie door middel van KPI's en dashboarding.

Overige onderwerpen

Soft controls

De huidige maatschappelijke ontwikkelingen en toegenomen aandacht voor cultuur en gedrag alsmede de omgang met ethische dilemma's, maakt dat ook van de accountant wordt verwacht dat anders wordt gekeken naar risico's op dat gebied. Daarmee zijn soft controls, als belangrijke aspecten van cultuur en gedrag, een relevant onderdeel in de jaarrekeningcontrole.

In de herziene Standaard 315 Risico's op een afwijking van materieel belang identificeren is in paragraaf 21b vermeld:

'De accountant dient door het uitvoeren van risico-inschattingen inzicht te verwerven in de interne beheersingsomgeving. De accountant doet dit door te evalueren of:

- het management, onder het toezicht van de met governance belaste personen, een cultuur van eerlijkheid en ethisch gedrag heeft gecreëerd en gehandhaafd;
- de sterke punten in de elementen van de interne beheersingsomgeving samen een geschikte basis vormen voor de andere componenten van het interne beheersingssysteem van de entiteit gezien de aard en complexiteit van de entiteit, en;
- tekortkomingen in de interne beheersingsomgeving de andere componenten van het interne beheersingssysteem van de entiteit ondermijnen.'

Het is voor de accountant dus van belang om inzicht te verkrijgen in de cultuur van een organisatie en het gedrag van het management en de medewerkers. Dit kan zelfs al een rol spelen in het proces van opdrachtacceptatie en -continuering.

Cultuur en gedrag zijn brede begrippen. Cultuur is een gemeenschappelijke verzameling van normen, waarden en gedragsuitingen die gedeeld worden door de leden van de organisatie. Of anders gezegd: 'zo doen we dat hier'. Gedrag kan worden omschreven als een verzameling van bewuste of onbewuste, (niet-) tastbare handelingen die gestuurd worden door bijvoorbeeld overtuigingen en omgeving.

Organisaties die bewust hun cultuur managen zijn beter in het realiseren van doelen en het managen van risico's vergeleken met organisaties die dat niet doen. Het bewust managen van de cultuur gebeurt vanuit drie invalshoeken:

1. Verantwoordelijk zijn, is cruciaal voor het realiseren van noodzakelijke veranderingen in een organisatie. De mate waarin een gemeente centraal of decentraal is georganiseerd is vanzelfsprekend van invloed op de rol- en verantwoordelijkheidsverdeling.
2. Processen en procedures: het besef dat het opleggen en handhaven van regels, het gedrag van mensen niet genoeg verandert.
3. Soft controls: het cultiveren van alle niet-tastbare maar wel gedrag-beïnvloedende factoren in organisaties die kunnen helpen bij het realiseren van doelen en het managen van risico's.
4. Organisatie en besturing: het besef dat alle organisatieonderdelen goed inzicht in soft controls levert samen met de analyse van hard controls een completer beeld op van de interne beheersingsomgeving en de mogelijke effectiviteit van de genomen interne beheersingsmaatregelen. In samenwerking met onze HR consultants gaan wij graag met u over dit onderwerp in gesprek.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2021 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2022 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A7	Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving			
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SiSa tussen medeoverheden)			
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek			
C1	Specifieke uitkering reductie energiegebruik			
C9	Woningbouwimpuls derde tranche			
C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS 2021)			
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen			
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
D14	Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging			
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021			
E33	Incidentele specifieke uitkering MIRT 2017-2019 (Beter benutten)			
F16	Bijdrage rijkscoördinatieprojecten in gemeente Beverwijk			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021			
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2021	Zie volgende pagina		
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022			
H12	Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving			
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid: Goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid: Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage (vervolg - Tozo)

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2021 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2022 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 2			
G4	Tozo 3			
G4	Tozo 4			
G4	Tozo 5			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het college om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
EU Aanbestedingsrechtmatigheid		655
Voorziening debiteuren te hoog	85	
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	85	655
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	n.v.t.	n.v.t.
Totaal	85	655

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Prestatielevering jeugd (ZIN)	531	531
Prestatielevering WMO (ZIN)	88	88
Prestatielevering WMO (PGB)	445	445
Totaal onzekerheden	1.064	1.064

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2021 onderkend:

- Aanbestedingsrechtmatigheid.
- Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels. Dit risico ziet bij uw gemeente met name toe op het doorschuiven van de kosten.
- Prestatielevering van de jeugdzorg, de WMO en andere voorzieningen die vanwege COVID-19 hebben stilgelegen.

Samenwerking met interne accountantsdienst/andere accountants

Voor de jaarrekening van de gemeente Beverwijk maken wij gebruik van Cocensus die voor de gemeente Beverwijk verantwoordelijk is voor de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen. Wij hebben bij de accountant van Cocensus een review uitgevoerd op hun werkzaamheden.

Inschakeling van interne / externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van externe deskundigen.

Verbonden partijen

Ten aanzien van de verbonden partijen van gemeente Beverwijk hebben wij vastgesteld dat:

- de (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen;
- geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude;
- geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle

Er zijn geen significante uitdagingen/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Significante schattingsposten

De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van gemeente Beverwijk betreffen:

- waardering van uw materiële vaste activa;
- waardering van de grondexploitatie;
- nauwkeurigheid van de voorzieningen.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de gemeenteraad beoordelen wij deze door het college gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door het college aanvaardbaar zijn.

Bevestiging van het management

Wij zullen het college van burgemeester en wethouders ter confirmatie een schriftelijke bevestiging opvragen aangaande haar verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van het management

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- rotatie van externe accountants op de opdracht.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Contactgegevens

J.M.A. (John) Drost RA

Partner Audit

+31 (0)20 – 644 2840

j.drost@bakertilly.nl

R.P. (Ronald) Hoogeveen MSc. RA

Director Audit

+31 (0)20 – 644 2840

r.hoogeveen@bakertilly.nl

R.C.J. (Robert) Wijdoogen MSc. RA

Manager Audit

+31 (0)20 – 644 2840

r.wijdoogen@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Entrada 303

Postbus 85745

1114AA Amsterdam

+31 (0)20 – 644 2840

